

Hvat fáa Týskararnir at ela?

Matur og rávørur eru umráðandi í einum náttúrans kríggi. Hann, ið hevur hesi, hevur møguleika at halda út.

Hann, ið kannar eftir umstøðunum fyri, hvør ið hevur kansin at koma úr verðaldarbardegnum, ið nú logar, kannar fyrst eftir mat- og rávoru framleiðsluni og tilfórluni.

Allir menn eru samdir um, at ífall England og Frakland kunnu verða verðandi harrar á sjónum, verða teir at kunna fáa nóg mikið av mati og rávorum. Meiri ivingasamt er tað við Týsklandi. Hetta land er ikki

»sjálvforsýndi«. Tað má hava matvørur og rávørur innfluttar. Viðurskiptini eru tó ómetaligt broytt, síðani Týskland hevur tikið Eysturfríki og Tjekkalandið, vordió verjari av Slovakinum og fingið hitt almektuga Rusland til vin. Ítalski vinurin hevur nóg mikið í sær sjálvum, og vil helst ikki koma sær uppí stríðið.

Men hettisluga munu Týskararnir kortini halda støðuna verða, um krígið kemur at vara fleiri ár. Longu áðrenn krígið var brotið út, var fólkíð í landinum sett uppá byttan mat. Teimum var bytt:

Av kjóti ella kjøtkonservis	700 g um vikuna
- mjólk	0,2 l um dagin
- smóri, flota o. t.	60 g — —
- sukri	280 g — vikuna
- grýnum, mjøli o. t.	150 g — —
- kaffi	65 g — —
- te	20 g — —
- grønsápu	200 g — mánaðin
- húshaldssápu	125 g — —

Born og veikar mommur kunnu fáa ein eykabýttan 1/2 l av mjólk um dagin.

Toy og klæði verða eisini bytt.

Verðaldar støðan.

Av N. A. Eidesgaard.

III.

Síðani seinasta blað er krígið komið — tí verri —, og so er tað týðningarleyst nú at skriva um tað evni annað enn hetta pelti um Italien:

Italien vil koma at liggja sum lús millum neglur, um tað fer í kríggj í parti við Týsklandi. Frakland er áfast við tað og hevur valdir yvir Suezkanalini, Ongland hevur ræðið í Gibraltari. Turkíði í Dardanellunum, og Egyptin minnist óivað væl til kanóndundrið yvir Albanien seinasta langfríggjadag. Fyrst vil tað missa Abessinien og sjálvt ónska knæsað. So at ikki er ómøguligt, at tað tekur somu støðu aftur eins og í 1914. Tá var tað eisini í parti við Týsklandi, men fór í kríggj við hinum.

Men tað hevur mikið at týða í Europa, hvussu Japan-spurningin útviklar seg.

Men áður eg endi, er forvitnisligt at síggja, hvussu fólkíð er uppost til kríggj.

Nokur citatir úr týskum blóðum: »Korridorurin er ein meininguleysa, sum má heinst fyrri.« Týsklands stóða til Danzig og korridorin er gjord av tí týska blóðinum og av hennýnum til ta týska fólks sikring. So verður Polen trúður við Tjekkoslavakíns lagnu: »Polen gongur sama veg sum Benes — móti katastrofini.« Gørlings blað, National-Zeitung í Essen: »Polens sundurluting í 18. árundradinum orsakaðist av Polens óforsvarliga politikki, og at hon var históriske neyðuge, týska minnitálið mishandlað, týskir fólkafelagir vera myrð-

aðir í fongslunum, Polakarnir eru sadistar (djevlar), »polskir officerar spreingja upp hurðar og kasta børn út um vindog.« Ítalsk blóð: »Koma týskar kanónur at gjella til verju fyri týsk rættindi í Danzig, vilja italienskar kanónur í sama eygnablikki gjella á øðrum stóðum til verndar fyri líka livsviktugum italienskum interessum.« Einkí av hesum er hent enn, og neyvan hendir nakað. Men hetta kundi merkt, at Mussolini er í vandamiklari stóðan.

Týsku blóðini hava eins og við Polen farið ljót fram móti Onglandi, men beint undan krígunum tagt um Frakland.

Polsku blóðini hava svarað teim týsku aftur við sama mynt, og blaðið Kurjer Polski sigur m. a.: »Vit kunnu ikki tala við Týskararnar, fyrr enn teir hava knívin á strúpanum, ikki fyrr enn teir eru í so mikklari neyð, at man kann diktera teim hørd kor.«

Eingilsku blóðini vóru flest øll síðulig, men fóst við at hjálpa Polen. Sjálvt hitt mest týsk vinarliga blaðið, Daily Mail, segði: »Í hetta sinn vera tað ikki okkara nerver, sum svíkja.«

Sum eingilsk, soleiðis eisini fronsk blóð. Men franska konservativa blaðið, Journal des Debats, segði m. a.: »Hitler ger sama leik við Danzig sum við Sudetartýskarunum í 1938. — Fylgjarnar verða bara verri. Danzig er einans hjáputur. Hitt virkuliga málið er at oyðileggja Polen. Harvið vil man rudda vegin til harrademið í Europa.«

AKTIESELSKABET
FØROYA BANKI
Hovedkontor: THORSHAVN Stiftet 1906. Afdeling: TRANGISVAAG
AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.
Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Lambskjød úr Norðradali.
Telefon 328. KJØTBÚÐIN

FØROYA VANLUKKUTRYGGING

Skal nakar vanlukkutryggja seg sjálvan ella onnur, boða frá vanlukkutílburið ella fáa skil uppá annað vanlukkutrygging viðvikjandi og situr óðhogliga fyrri til at kunna venda sær beinleiðis til tryggingina, vil hann hjá einumhvørjum av umboðsmönnum fáa lagt sær lag á og eisini fáa góldið limagjald sít.

Umboðsmenn eru:

B. Mortensen, sóknarfóti, suðuri í Vági.
K. Djurhuus, sýslumaður, á Tvøroyri.
H. Edw. Hjal, brævasavnari, á Sandi.
Chr. Larsen, sýslumaður, í Sorvági.
H. Nolso, kassameistari, í Vestmanna.
S. P. úr Konoy, lærari, við Gøtugjógv, og
A. Ellingsgaard, brævasavnari, á Eiði.
Haakon Hansen, sýslumaður, Klakksvík.

Ótryggjadar maður gloymir skyldu sína móti sær sjálvum, konu og børnum ella øðrum, hann hevur ábyrgdina av, og er harfyri ikki fullgødur samfelagslimur. Hugsíð tí um trygging, áðrenn ov seint er!

Verkstjóri.

Embætið sum verkstjóri á Tórshavnar kommunala elektricitetsverki er leyst og verður at skipa sum skjótast við ungum elektroverkfæringi.

Lønin er 5040 kr. árliga (V.B.V.'s 5. løningarklassi) og hækkað upp í 5760 kr. (+ regulering- og staðartillegg).

Fyrsta árið er royndarár.

Sjálvskrívað umsókn við við hjálagdum avskriftum av prógvbrøvum og viðmælum verður at senda býráðnum innan 1. november í ár.

Tórshavnar býráð, 4. september 1919.

Annars er tað vist Mussolini, sum hevur sagt, at tann, sum undirteknar kríggserklæringin, kemur ikki at undirteknar friðartraktatini.

Eg skal takka tykkum, sum lisið hetta hava og vóni, at tit eingi ósannindi hava funnið.

N. A. Eidesgaard.

60 ár.

Mánadagin fyllti J. Waagstein, Tórshavn, 60 ár.

Waagstein var í 30 ár lærari við Havnar kommunuskúla. Vegna sjúku segði hann hetta starv frá sær í 1933. Í sama tíðarskeiði var hann eisini lærari við læraraskúlan, har hann enn hevur tekning og musikk — lær báðar hægurgrinir, ið hann óivað hevði størstan alsk til, ið at ein má siga, at hann avgjort var nærlagdur í øllum skúlastarvi sínum.

Hann fekk føroyskan sang og musikk inn í hin føroyska fólkskúlan. Í 1912 gav hann út »Sangbók Føroya skúla« og í 1933 annan part: Melodisk Sangbók. Hann skrivaði eina »Føroya geografi« við kortlegging

sum grundarlagi og teknaði fleiri hundrad Føroyakort, sum hann læt út til børnini sum grundarlag fyri teirra kortteking. Hesin formur fyri hærðomi í geografi var at kalla ókendur tað; nú er hann tikin upp í skúlum víða hvar. Føroya Geografiin varð ongatíð prentað. Rytter, ið ofta var censor í geografi, fekk til vega neyðugan pening til útgávuna, men málstríðið, ið ta stóð so skarpt í Føroyum, kom at tarna útgávuna.

Stóran týðning hevur Waagstein havt fyri føroyskan sang gjøgnum skúlan, og Havnar sangfelag hevur hann stovnað og var felagsins dirigentur í eini 12 ár. Eisini hevur hann saman við nokrum ungum Havnarmönnum stovnað Havnar gymnasikkfelag, ið seinni varð til Havnar Fimleikarfelag. Hann var felagsins lærari í 12 ár og er tess heiðurslimur.

Waagstein hevur flutt føroyskan sang út um landamark okkara. Hann var fyrsti Føroyingur, ið hevur gjørt føroysk tónalag og útgivið á musikkforlegum føroyska sang við klaverakkompagnement. Og mong eru tey føroysku tónalag, hann hevur latið útgivið á danskum forleg-

um. Síðst skulu vit nevna 1. part av teim gomlu føroysku sálmalogunum: Gomul føroysk sálmalog.

Waagstein hevur eisini sum málari vundið sær eitt navn, ið rokkur út um landsins mark. Hansara mátningar hava vakt eftirans á fleiri framsýningum í útlandinum.

Tað er ynski okkara, at tað má eydnast harra Waagstein enn í mong ár at halda fram á teirri leið, hann hevur gingið, og skapa enn meira av góðum føroyskum kunsti.

Løgtingskornið.

Summi funnust illa at lögtinginum, tí tað keypti hin mikið umrødda kornfarmin. Nú hugsa vit, at henda atflanning má tagna við skammarroða á kinn.

Vit ráð øllum familjum, ið ikki hava fingið tað, teimum tilkemur av korni, at vissa sær part í hesum korni. Hver familja kann fáa inn til 2 sekkir.

Tíðindi.

Gudstænasta.

14. sunnudag eftir trinitatis hevur J. Dahl, próstur, gudstænastu í Nolsøyar kirkju.

Sama sunnudag hevur Joensen, prestur, gudstænastu í Havnar kirkju.

Kollekt fyri diakonissustiftið.

K. F. U. M.

Sondag Aften Kl. 8 er der Familieaften. Der ventes særlig de Forældre, som har Børn i Børnehaven eller de forskellige Afdelinger, men alle er velkommen.

Pastor Joensen læser og fortæller.

Nýggir løgtingsmenn.

Síðani síðstu tingsetu eru tveir tingmenn, sum lesarar okkara vita, deyðir. Í teirra stað eru komnir inn á tingjavnaðarmáðurin J. P. Henriksen, Havn, og sambandsmaðurin H. Iversen, Kvívík.

Sukurkort.

Frá í gjár eru sukurkort komn í gildi í Føroyum. Í Havn fáast kortini á býráðsskrivstovu. Hvort fólk fær eitt pund um vikuna.

Lýsing.

Ein brúktur barnastólur ynskist til keyps. Blaðstjórin visir á.